

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. Quæ possessori emolumenta ferat possessio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

tas; nam *servi* possessio civilis, etiam si fugiat à Domino, non amittitur, nisi ab alio sit apprehensus, vel diu se gesserit tanquam hominem liberum. 1. ex 2. per *servum*, *supr.* deinde ex L. *possideri*. 3. §. *si servus*. 10. ff. *eod.* ibi: *si servus, quem possidebam, pro libero se gerat, ut fecit, Spartachus, & iudicium liberale pati paratus sit: non videbitur à Domino possideri, cui se Adversarium preparat.* Sed hoc ita verum est, si diu in libertate moratur: alioquin, si ex possessione servitutis in libertatem reclamaverit, & liberale iudicium imploraverit, nihilominus in possessione mea est, & animo eum possideo, donec liber fuerit pronuntiatus. Aliàs enim esset in potestate servorum pro libitu se possessioni subducere.

1030. Animalium porro brutorum, & aliorum mobilium inanimatorum possessio etiam civilis statim amittitur, ut primum custodiam nostram exiverunt, & diligenter perquisita non reperiuntur, etiam si adhuc à nemine apprehensa, vel occupata sint, ut habetur dict. L. 3. ff. *eod.* §. 13. ibi: *pecus, simul atque aberraverit, aut vas ita exciderit, ut non inventatur, protinus desinere à nobis possideri, licet à nullo possideatur; dissimiliter, atque si sub custodia meat, nec inveniat: quia in presentia eius sit, & tantum cessat interrim diligens inquisitio.*

1031. Quæstio. 5. est, qualiter amittatur possessio iurium, & rerum incorporalium? loquimur de possessione iurium, nondum completa illorum præscriptione; unde, si contingat prius amitti possessionem eorum iurium, præscriptio interruptitur; quo posito dicendum, præcipuum modum amittendi talem possessionem haberi per prohibitionem ab eo factam, contra quem præscripturi cateroquin eramus continuatâ ejus scientiâ, & patientiâ. Si enim viam habeam per tuum fundum, & tu me ab ea vi expuleris, per longum tempus non utendo, amittam viam; quia nec possideri intelligitur jus incorporale, hec de via quis; id est, mero jure detiudicatur; ita L. *Sequitur*. §. *si viam*. ff. *de usucap.* quibus accedit ratio ex eo, quia in incorporalibus possessio consistit vel unice in scientiâ, & patientiâ Domini; vel saltem in usu & exercitio sciente, & patiente domino, L. *quoties*, ff. *de servitut.*

Tom. II.

ergo cum Dominus desinit pati, alter desinit possidere, si præscriptio nondum completa est. Ubi verò jus inhæret rei corporali, hæc sublatâ, desinit quoque illius possessio, ut colligitur ex L. *si ades*, §. 1. ff. *de servitut. urban.* Qualiter autem possessio intereat per non usum? alibi expositum est.

ARTICULUS IV.

Quæ possessori emolumenta ferat possessio?

1032. **S**upponendum, bonam fidem, juxta Lessium l. 2. c. 6. n. 9. esse credulitatem, qua quis sibi prudentèr persuadet, rem esse suam, vel saltem non esse alienam; constat ex c. *Si virgo* 32. q. 2. ibi: *tamdiu quis bonæ fidei possessor dicitur, quamdiu se possidere ignorat alienum; cum verò sciverit, alienum esse, tunc mala fidei possessor perhibetur; & L. qui bona fide*. ff. *de acquirendâ rer. dominio*, ubi Jurisconsultus ait: *tamdiu acquirit ei, quamdiu bona fide servit; si verò cœperit scire, ex eo momento deficere bonam fidem.*

1033. Bonam fidem aliqui dividunt in justam Theologicè, ac justam juridicè; illa est, sincera & illæsa conscientia, quæ possessorem excusat de ignorantia rei alienæ; dupliciter autem fieri potest, quòd quis nesciat alienum esse, quod possidet. 1. cum errore in conscientia inculpabili; & sic est propriè bona fides Theologicè, ut etiam notat Pereyra in Elucidario n. 725. U enim possideret cum errore culpabili, seu peccaminoso, Theologicè injusta foret. Deinde potest quis ignorare, se possidere alienum cum errore juris clari, vel obsecuri; si primum? possessio erit *injusta juridicè*; si secundum? *justa*: per *jus clarum* venit jus, de quo certum est, actum cum tali circumstantia sub eo contineri; quando autem dubium, ac controversum est, *obscurum* hic appellari solet. Quando igitur, quis rem aliquam apprehendit animo, seu voluntate, illam habendi ut suam, cum ignorantia inculpata, quòd aliena sit, possidet bonâ fide justâ Theologicè; licet talis ignorantia in nobis

Kk 2

bis

bis sit ex errore juris, five facti; si autem ex culpa nostra, Theologicè injusta erit; ex quo vides possessionem posse esse *justam Theologicè*, & simul *injustam juridicè*, nimirum si in nobis sit ex errore juris clari, sed inculpato; quibus possitis:

1034. Inter commoda possessionis est. 1. quod possessor rei alienæ, illam præscribere valeat cum fructibus, si tempore, jure præscripto, possessionem bonâ fide ceptam, usquè ad ejus terminum, continuavit; de quo ex professo agemus infra tit. 26. de præscript. quo fit, ut talis possessor, finita præscriptione, conventus à priori domino, non teneatur probare, rem sibi competere, onere probandi in actorem translato, per §. *Commodum*, Institut. de interd. §. *Æquè si agat*, eod. de actionibus; L. *Sicati*. 2. Sed si queratur, ff. si servitus vindicetur: & L. 1. §. 1. ff. de itinere, actuquè privato. Ubi autem, præscriptione nondum completâ, possessor bonæ fidei super re possessa convenitur; nisi Actor *liquido* probet rem suam esse, Judex in favorem possessoris pronuntiate debet, ex §. *Retinenda* 4. de interd. ibi: *retinenda possessionis causa comparata sunt interdicta uti possidetis, & utrobi, cum ab utraqùe parte de proprietate alicujus rei controversia sit: & ante queratur, uter ex litigatoribus possidere, & uter petere debeat? Namquè, nisi ante exploratum fuerit, utrius eorum possessio sit? non potest petitoria actio institui: quia & civilis, & naturalis ratio facit, ut alius possideat, & alius à possidente petat*. Et quia longè commodius est, & potius, possidere, quam petere: ideo plerumquè, & fetè semper, ingens existit contentio de ipsa possessione. Commodum autem possidendi in eo est, quod, etiamsi ejus res non sit, qui possidet, si modò actor non potuerit suam esse probare, remaneat in suo loco possessio, propter quam causam, cum obscura sunt utriusquè jura, contra petitorem judicari solet.

1035. Ex hoc deducitur, possessori bonæ fidei etiam alterum commodum accedere, quod *regulariter non teneatur probare, rem possessam suam esse*, ut constat ex postremis verbis in relato §. *retinenda*; dixi *regulariter*; nam hoc fallit. 1. Quando jus commune possidenti resistit; nam eo

casu, ne habeatur tanquam possessor malæ fidei, titulum probare debet, ut tradit gloss. *ordinar. in L. Sicut* 8. §. *sed si queritur* 3. ff. si servitus vindicetur. V. *Possessoris*; & alibi, id, quod etiam tradit Tirraquel. de jure primogenit. q. 17. num. 2 r. Fallit 2. quando possessio quæri non potest sine titulo, vel privilegio, prout colligitur ex c. *Cum persona*. 7. de privileg. in 6. ibi: *statuimus, ut is, qui se asserunt exemptos per indulgentiam Sedis Apostolicæ, &c. excipe, nisi possessio sit temporis immemorialis*; Castropal. de Just. tom. 7. D. unic. p. 24. §. 3. n. 2. in fin. ubi etiam tradit, huic obligationi videri possessorem satisfacere, si, possessione probata, titulum utcunquè probet, tametsi non plenè, & perfectè; arg. c. *cum venissent*; & ibi Abbas, n. 8. de institutionib. maxime, si ab adversa parte titulus ille agnitus fuerit; ut advertit Joann. Gutier. l. 3. pract. q. 19. n. 31. & seqq.

Tertium bonæ fidei possessoris commodum est, quod suam possessionem possit armis defendere, vim vi repellendo cum moderamine inculpatae tutelæ ex L. 1. c. *Unde vi*, ibi: *rectè possidenti, ad defendendam possessionem, quam sine vitio tenebat, inculpata tutela moderatione, illatam vim propulsare licet*. L. *Prætor ait*. 1. §. *Vim vi* 27. ff. de vi, & vi armata, ibi: *vim vi repellere licere, Cassius scribit: id què jus naturâ comparatur. Apparet autem, inquit, ex eo, arma armis repellere licere*. & L. 3. §. *Eum igitur* 9. ff. eod. ibi: *eum igitur, qui cum armis venit, possumus armis repellere, sed hoc confessim; non, ex intervallo: dummodo sciamus, non solum resistere permissum, ne dejiciatur: sed etsi dejectus quis fuerit, eundem dejicere, non ex intervallo, sed ex continenti*.

Idem etiam constat ex jure canonicò, per c. *Olim*. 12. de restitut. spoliatorum, ubi habetur, quod ingressus possessionem, ignorante Domino, ad quem pertinet; possit per ipsum Dominum statim cum sciverit, repelli etiam violenter, nec ex tali repulsione competat repulsio, contra Dominum, interdictum possessorium; quod procedit, etiam si is, qui possessione dejectus, retineat solam possessionem civilem, modò repulsio fiat in continenti, & non excedatur modus justæ defensionis, ut habetur

betur in textu. Plura de hoc tit. seq. Huius autem ratio est, quia talis, etiam armata, repulsio iniusti in vavoris rerum non est aggressio, sed naturalis defensio possessionis, ceteròquin amittendæ, si talem iniustum rei tuæ occupatorem non rejiceret, ut constat ex dict. & tradit Panor. mit. in c. item cum, de restit. spoliat. Lessius l. 2. c. 3. d. 13. & alii.

1038. Dixi, licere vim vi repellere in continenti; ut constat ex præmissis juribus; difficultas est, quando expulsio censetur facta in continenti? an hoc verificetur solum tunc, quando iniustus rei occupator in ipsa ejus occupatione apprehenditur? vel an etiam primò post dies aliquot, vel menses, aut etiam annos? Castropal. cit. num. 3. censet ly confessim, & in continenti verificari in hoc casu, quando quis ceptam possessionem recuperare contendit, cum primùm illius recuperationi commodè assistere potest, attentà conditione expellens, & expulsi, & rei, ex qua expulsio facta est. Unde apud eundem Antonius Gomez, & Molina tract. 2. D. 16. censent, recuperationem, etiam post decennium factam, posse quandoque in continenti factam censeri; quod tamen iidem limitant ad casum, quo propulsatur injuria realis; nam in personalibus injuriis hoc solum permissum est in ipso actu, & delicto flagranti, ut colligitur ex L. quod ait lex. ff. de Adulter. Hæc, quæ præmissa sunt, procedunt etiam in casu, quasi possessionis jurium incorporalium; nam etiam in casu, quasi possessionis jurium incorporalium; nam etiam huic competunt remedia possessoria, quæ possessioni simpliciter, ex dict. L. 3. §. unde vi. 3. ibi: Unde vi interdictam necessarium fuisse fructuario apparere, si prohibeatur vi frui usufructu fundi.

ARTICULUS V.

An, & qualiter possessor lucretur fructus rei alienæ, bonâ fide possessa?

1039. Ante resolut. suppon. i. fructus dici à fruendo, eò, quòd illis fruamur; ceterum fructus propriè dicitur omne il-

lud, quòd in fundo nascitur; translative etiam sumitur pro commodo, & utilitate; dicimur enim capere fructum ex aliquo, hoc est, utilitatem. Suppon. 2. fructus esse in triplici differentia; nam alii sunt purè reales, alii purè industriales, quidam mixti. Reales, qui alio nomine vocantur fructus rei, sunt, qui proveniunt ab ipsa re, quamvis intercedat modica industria; & sunt duplices, nempe alii naturales, qui à re naturaliter, & spontè egressiuntur, ut fructus agrorum, poma arborum, & fœtus animalium: alii civiles, qui nempe civiliter procedunt à re, sive per legem, sive per contractum, ut pensio locationis, sive domorum, sive equorum, & omnium aliarum rerum, quæ usum locabilem præstant.

1040. Industriales dicuntur, qui ex mera industria proveniunt, ut quæstus ex negotiatione, aut ex usu artificioso alieni instrumenti. Mixti sunt, qui partim ex re, partim ex industria nascuntur; si autem prævaleat industria in illis, industriales censentur, sicut caseus, oleum, vinum, pannus, & segetes, licet ex semine furto, L. fructuum. ff. de usuris. Si dubitetur, sintne fructus magis naturales, an industriales? responderetur, in foro externo, judicis sententiâ; in interno, prudentis judicio, standum esse; vel dic, in dubio fructus esse naturales; quia natura prævalet industriæ, L. qui habent. ff. de tutelis. V. Molina. rum. 3. D. 719. & Lessium l. 2. c. 12. D. 17. Notat autem Molina. ibid. n. 3. partus ancillarum, quamvis à Juristis non computentur inter fructus, tamen à Theologis computari inter fructus reales in ordine ad restitutionem.

1041. Supp. 3. fructus dici quosdam extantes, perceptos, percipiendos, aridos, & fructus fructuum. Extantes sunt, qui existunt, & nondum sunt consumpti. L. Si à Domino §. fructus. ff. de petit. hered. fructus illi dicuntur, qui supersunt, deductis expensis, quæ fiunt gratia fructuum acquirendorum, colligendorum, & conservandorum. Percepti, teste Azor. part. 3. l. 4. c. 2. q. 4. ex L. si usufructuar. ff. quibus modis ususfr. amit. dicuntur, qui simul collecti, & à solo separati sunt, licet adhuc humi, & subdio jaceant, nondum in horreum, vel cellam reconditi: Percipiendi vocantur, qui immaturi sunt, quos